



Paper Code

BV-202

अनुक्रमांक:
निरीक्षकस्य हस्ताक्षरम्

पतञ्जलिविश्वविद्यालयः

परीक्षा - मईमासः - 2019

शास्त्री/बी. ए. व्याकरणम् (सत्रम् : द्वितीयम्)

द्वितीयपत्रम् - संस्कृत व्याकरणम् (ख)

समयः - होरात्रयम्

अधिकतमाङ्कः - 70

अवधेयम् : इदं प्रश्नपत्रम् सप्ततेः (70) अङ्कानां विद्यते। प्रत्येक खण्डे प्रदत्तानां निर्देशानामनुसरणपुरस्सरमेव प्रश्नानां समाधानं कर्तव्यम्। अङ्कविभाजनं प्रत्येकं खण्डस्य प्रश्नस्य च पुरतः द्रष्टुं शक्यते।

(काशिका)

50 अङ्काः

- प्रश्नः1- पृष्ठेषु त्रिषु सूत्रेषु द्वयोः काशिकारीत्या व्याख्यानम् - (2X5=10)
(क) अन्यारादितरतीदिकशब्दाञ्चूत्तरपदाजाहियुक्ते। (ख) न लोकाव्ययनिष्ठाखलर्थतृणाम्।
(ग) द्वितीयाटौस्वेनः
- प्रश्नः2- पृष्ठेषु सप्तसु सूत्रेषु पञ्चानां पदकृत्यम् - (5X2=10)
(क) क्तस्य च वर्तमाने (ख) मन्व्यकर्मन्वनादरे विभाषाप्राणिषु
(ग) तत्पुषोऽनञ्कर्मधारयः (घ) नाव्ययीभावादतोऽम् त्वपञ्चम्याः
(ङ) अध्वर्युक्रतुरनपुंसकम् (च) यस्य च भावेन भावलक्षणम्
(छ) यञञोरुच
- प्रश्नः3- पृष्ठेषु सप्तसु वार्तिकेषु पञ्चानां व्याख्यानम् - (5X2=10)
(क) वर्जने प्रतिषेधो वक्तव्यः (ख) अग्रामा इत्यत्र नगराणां प्रतिषेधो वक्तव्यः
(ग) गापोर्ग्रहणे इप्पिबत्योर्ग्रहणम् (घ) अध्वनः प्रथमा सप्तमी च वक्तव्या
(ङ) उत्पातेन ज्ञाप्यमाने चतुर्थी वक्तव्या (च) नपुंसके भाव उपसंख्यानम्
(छ) अज्वरिसन्तापयोरिति वक्तव्यम्
- प्रश्नः4- प्रदत्तेषु चतुर्षु शब्देषु द्वयोः शब्दसिद्धिः (2X5=10)
(क) अध्यापिपत् (ख) जग्धः (ग) पापतीति (घ) जिघत्सति
- प्रश्नः5- प्रदत्तासु चतसृषु शङ्कासु द्वयोः समाधानम् - (2X5=10)
(क) लौकिकस्य गोत्रस्य ग्रहणं कुत्र भवति, तथा च पारिभाषिकस्य गोत्रस्य कुत्र, व्याख्यानं कुरु?
(ख) ननु च कौरव्यशब्दस्तिकादिषु पठ्यते ततः फिजा भवितव्यम्, कौरव्यायणिरिति ?
(ग) “आर्धधातुके” इत्यत्र विषयसप्तमी वा परसप्तमी वा, तस्याः किं वैशिष्ट्यम् ?
(घ) क्षद्रजन्तुविषयिका कारिका, तस्या व्याख्या च ।

(पारिभाषिकः)

20 अङ्काः

- प्रश्नः6- पृष्ठासु षट्सु परिभाषासु चतस्रः परिभाषा अवतरणसहिता व्याख्येयाः - (4X5=20)
(क) विकरणेभ्यो नियमो बलीयान् (ख) अन्तरङ्गानपि विधीन् बहिरङ्गो ल्यब् बाधते
(ग) यस्मिन् विधिस्तदादावल्ग्रहणे (घ) वर्णाश्रये नास्ति प्रत्ययलक्षणम्
(ङ) निर्दिश्यमानस्यादेशा भवन्ति (च) नानुबन्धकृतमनेकालवम्

-----X-----